

УДК 330.341.1:004:334.012.64

Гужва О.С.¹

¹ студ. гр. ФФО 2-9 Державного торговельно-економічного університету

ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ В СУЧАСНОМУ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Актуальність дослідження теми «Цифрові інновації в сучасному розвитку підприємництва в Україні» зумовлена тим, що цифровізація стає ключовим фактором конкурентоспроможності бізнесу, підвищення його гнучкості та здатності швидко реагувати на виклики глобалізованого ринку. Для України, яка прагне подолати економічні втрати та забезпечити сталий розвиток, дослідження цифрових інновацій у підприємстві набуває особливого значення, оскільки воно безпосередньо пов'язане з формуванням сучасної бізнес-екосистеми, підтримкою малого й середнього бізнесу та створенням передумов для інноваційної моделі економічного зростання.

Однією з ключових проблем цифровізації підприємництва є недостатній рівень цифрової готовності значної частини малих і середніх підприємств. Йдеться не лише про технічну базу, а насамперед про охоплення аналітичними системами, CRM-рішеннями, хмарними сервісами та практиками управління даними. Дослідження «Економіки та суспільства» засвідчує, що МСП відчутно просунулися у використанні основних цифрових інструментів, однак інтеграція залишається нерівномірною, що потребує подальшого поглиблення цифрових практик у бізнес-процесах [2].

Другою системною проблемою є фінансові та інвестиційні бар'єри впровадження цифрових технологій. Для більшості МСП висока початкова вартість ІТ-рішень, послуг з консалтингу та навчання персоналу стає критичною перешкодою. Міжнародні емпіричні дослідження також показують, що доступ до фінансування, грантових і державних програм прямо корелює з результатами цифровізації та інноваційною активністю підприємств [4].

Третя проблема пов'язана з кадровою й організаційною неготовністю до цифрових змін, у тому числі з формуванням цифрової культури та системного навчання персоналу. Огляди підтверджують, що лише частина компаній має команди, спроможні ефективно працювати з технологіями штучного інтелекту, аналітичними платформами та хмарними рішеннями [3]. До цього додаються інституційні бар'єри та питання захисту даних і кібербезпеки, які вимагають узгодженої регуляторної підтримки і розвитку відповідної інфраструктури для МСП [1].

Наукові результати збігаються в оцінці ролі цифрових інновацій у розвитку підприємств. Цифрова економіка є невід'ємною складовою сучасного бізнесу, активно впливаючи на розвиток МСП. Цифрові технології

виступають каталізатором інновацій у малих та середніх підприємствах, стимулюючи розвиток нових продуктів, послуг та бізнес-моделей; інституціоналізація цифрової економіки забезпечує створення необхідної інфраструктури та регулятивного середовища. [1]. У висновках фахового видання «Економіка та суспільство» зазначено: «Аналіз рівня цифровізації малого бізнесу в Україні вказав на значні зрушення в усіх напрямках, зокрема щодо розвитку електронної комерції, цифрових платформ і державних електронних сервісів; водночас темпи впровадження інновацій залишаються нерівномірними» [2].

Отже, цифрові інновації виступають пріоритетним вектором розвитку сучасного підприємництва. Їхній потенціал розкривається за умови подолання трьох ідентифікованих проблем: поглиблення цифрової готовності МСП, забезпечення доступу до фінансування цифрових проєктів та формування кадрової спроможності й інституційної підтримки. Поєднання інвестицій у технології, безперервного навчання персоналу та узгодженої державної політики створює підґрунтя для стійкого зростання, інтеграції у глобальні ланцюги вартості та підвищення конкурентоспроможності національного бізнесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Губернат Т. Я., Григораш П. Л., Ніколаєнко С. М. Цифрова економіка як каталізатор розвитку малих та середніх підприємств // Академічні візії. 2024. №30. С. 1–7. – URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/1021/908>
2. Іжевський П. Г., Самарічева Т. А., Кудельський В. Е. Цифрові інновації в розвитку малого бізнесу // Економіка та суспільство. 2024. Вип. 63. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4138/4068>
3. Kreiterling C. Digital innovation and entrepreneurship: a review of challenges in competitive markets // Journal of Innovation and Entrepreneurship. 2023. Vol. 12:49. P. 2–4. – URL: <https://innovation-entrepreneurship.springeropen.com/articles/10.1186/s13731-023-00320-0>
4. Wang Z., Wang Q., Wang C. Digitalization Effect on Business Performance: Role of Business Innovation // Sustainability. 2023. 15(11). P. 7–9. – URL: <https://www.mdpi.com/2071-1050/15/11/9020>